

PROCLAMAREA

On. Biblioteca "Alatului Cultural" Arad Jud. Arad.

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lovinci No. 2

Telefon:
Redacția și administrația 12-88
Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare românească al Tinutului Timiș — Apare sub egida Astei Bănățene

Șefredactor:
ROMULUS P. ROȘU

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei. Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei. Pentru întreprinderi 2000 lei.

Director administrativ:
Dr. NICOLAE ILIEȘIU

Proclamația guvernului către Țară

D. Const. Argetoianu, președintele consiliului de miniștri a citit aseară la radio proclamația noului guvern către Țară

LUNI SEARA LA ORA 22 TOATE POSTURILE DE RADIO ALE ROMÂNIEI ȘI NOUL POST DE RADIO-BASARABIA, AU TRANSMIS URMAȘIA PROCLAMAȚIEI A GUVERNULUI CĂTRE ȚARĂ, CITITA ÎN FAȚA MICROFONULUI DE CĂTRE D. CONSTANTIN ARGETOIANU, PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE MINISTRI:

Români!
Miselescul atentat care a curmat zilele unuia din cei mai destoinici fii ai țării, răpus în plină desfășurare a rodnicilor sale străduinți a trezit conștiința întregului popor românesc. Ne dăm cu toții seama, că nici o cruțare nu mai e cu putință față de netrebnicii, dacă vor mai fi care nu-și dau seama că în clipele în care țara trebuie să se sprijine pe încheierea tuturor sufletelor și pe unirea tuturor brațelor, o acțiune de ură și de înfrățire constituie o crimă ce nu poate fi destul de aspru pedepsită. Suntem hotărâți să înlăturăm și ultimele boabe de neștință aduse de vânturi pe ogorul românesc și să reducem pe cei rătăciți la vechile tradiții de omenie și de bun simț care au călăuzit neamul nostru în decursul veacurilor. Facem un călduros apel la patriotismul tinerilor ademeniți printr-o mistică înșelătoare lipsită de temelie morală și de scopuri măriturite și le vom deschide porțile pe care le-am închis în urma lor, dacă în sufletul fiecăruia mai licărește încă dragostea de țară și de neam, care îi poate aduce pe calea pocăinții. Să nu uite nici unul, că în aburarea de sânge nu se poate clădi, ci numai distruge. Trecem prin vremuri de încercare, vremuri în care un popor nu se poate socoti stăpân pe destinele lui decât în măsura unității sale de simțăminte și de manifestare. Numai popoarele care se vor înfățișa ca un bloc, fără crăpături și rumeșături streine, vor putea străbate prin văpaia aprinsă ce amenință să se întindă pretutindeni. Numai popoarele încheiate într'un gând și o voință, vor eși din foc neatins și oțel pentru vecie în urmărirea idealurilor lor. Pentru desăvârșirea acestui bloc, facem un călduros apel la unirea tuturor și cerem fiecăruia să taie legăturile trecutului și să se strângă cu mic și mare în jurul Coroanei și a steagului arii, înodând astfel singurele legături naționale față de pericolul comun. Facem acest apel în numele generațiilor obișnuite care și-au jertfit viața pentru întărirea României de azi — îl facem în numele atâtor nevoiași răbdători și harici cari și-au pus nădejțile în ziua de mâine. Îl facem în numele copiilor și

strănepoților noștri față de care ne apăsăm o grea răspundere.

Guvernul Majestății Sale nu va lăsa la o parte nici o măsură menită să sprijine înfrățirea oamenilor și alinarea nevoilor. Dar la rândul lui trebuie ca fiecare cetățean să sprijine acțiunea guvernului încordând puterea sa de răbdare și de bunăvoință. Să uităm cu toții pentru moment că avem drepturi de satisfacut și să ne aducem aminte că avem datorii de îndeplinit.

În situația actuală internațională, fiecare nație se găsește în poziție de apărare. Nu avem nici un gând războinic. Dorim pacea, dar nu putem să stăm pe un picior de inferioritate față de alții.

Știm că, concentrările apasă greu, mai ales asupra păturii muncitorești dela sate și orașe. Desconcentrările nefiind însă posibile în momentul de față în măsura pe care am dori-o, concedii lunare vor fi acordate pe rând elementelor concentrate, iar pe de altă parte dispozițiunile necesare au fost luate și vor fi completate pentru ajutorarea familiilor celor chemați sub drapel și pentru îndeplinirea muncilor lor.

Măsuri de oblauire vor fi luate de asemeni pentru cei lipsiți de mijloace, pentru a-i ajuta să facă față îndatoririlor lor. Guvernul își dă seama de toată apăsarea rechizițiilor, ele sunt însă de neînlăturat pentru apărarea țării. Fiecare din cei chemați la sacrificii să și dea seama că e bine să da cevica, ca să năstreați totul. Rechiziții e trebuiesc însă făcute în cel mai strict spirit de le-

galitate și abuzurile individuale ce s'ar dovedi, vor fi sancționate, iar cei păgubiți vor fi indemnizați.

O mai strictă coordonare a tuturor măsurilor legislative, administrative și economice va căuta să ușureze sarcinile obștești și sarcinile individuale.

Programul de înlăturare de care s'a realizat atât în ultimii doi ani, va fi continuat mai departe pentru binele obștesc în limitele pe cari le vor îngădui veniturile statului, căci înainte de toate și pe deasupra tuturor, va trebui să facem față cheltuielilor impuse de apărarea națională, pentru înzestrarea și întreținerea armatei și pentru căile de comunicații pe care armata și aprovizionările ei urmează să se miște.

Români,

Cu ajutorul vostru altuturor nu ne îndoiim că scumpa noastră țară va putea învinge toate greutățile covârșitoare ce-i stau în cale, că o vom putea feri de nenorocirile unui război și că vom

putea păstra în conflictul armat care s'a deslăunțit în Europa, stricta neutralitate la care ne-am hotărât. Pentru atingerea acestui scop, nimănui nu-i poate fi însă îngăduit cea mai mică abatere dela datorie, dela respectul ierarhiei în stat, dela sacrificiile cerute pentru apărarea patriei.

Cetățeni liberi ai liberei și întregitei României, nu vă clintiți din jurul Regelui vostru, din cuvântul crezului vostru milenar, din simțământul care v'a purtat până acum peste valurile vremilor.

SĂ NE STRANGEM CU TOȚII ÎNTR'UN MÂNUNCHIU DE NEINVINS ȘI SĂ STRIGĂM CU TOȚII:

TRAIASCA ROMANIA PE VECI DESROBITA ȘI UNITA!

TRAIASCA REGELE NOSTRU ȘI IUBITUL SĂU VLASTAR!

ASA SA NE AJUTE DUMNEZEU! SANATATE!

D. Hitler va abdica?

Succesor al Führerului e desemnat mareșalul Göring

Un senzațional articol al ziarului englez „Daily Mirror“

Londra, 3. (Rador.) — „DAILY MIRROR“ ANUNȚĂ, CĂ ESTE POSIBIL CA ÎN VIITORUL SĂU DISCURS ÎN REICHSTAG, CANCELARUL HITLER SĂ OFERE A ABDICA ÎN FAVOAREA MAREȘALULUI GOERING, DACĂ FRANȚA ȘI ANGLIA AR ACCEPTA OFERTA DE PACE A GERMANIEI. ZIARUL ADAUGĂ CĂ FÜHRERUL AR DECLARA CĂ A CREAT GERMANIA MARE ȘI CĂ DE ACI ÎNAINTE SE VA CONSACRA ARTELOR ȘI LITERATURIL.

STRATAGENA ACEASTA, CONTINUA ZIARUL, E MENITĂ DINAINTE A DA GREȘ. ÎN CERCURILE INFORMATE, FORMULA ÎN CARE D. CHURCHILL A DECLARAT ÎN DISCURSUL SĂU DE IERI, CĂ NICI HITLER, NICI SUCCESORII SĂI NU AU A HOTĂRI MOMENTUL ÎN CARE PACEA VA FI ÎNCHEIATĂ, ESTE CONSIDERATĂ CA O INDICAȚIE CĂ O OFERTĂ DE ABDICARE A FÜHRERULUI NU ESTE EXCLUSA.

TĂRILE BALTICE TREC PRIN MOMENTE DIFICILE

Letonia se grăbește și ea să-și clarifice situația față de Soviete

RIGA, 3. (Rador.) — D. N. B.: Se anunță oficial: Guvernul s'a întrunit azi după amiază în ședință specială, sub președinția d-lui Ulmanis, președintele republicii.

După ce a ascultat raportul ministrului afacerilor străine, asupra noulor acorduri ruso-estone și ruso-germane, guvernul a ajuns la concluzia că situația politică din Europa Orientală s'a schimbat atât de mult, încât trebuie să-și revizuiască relațiile externe și în primul rând cu Uniunea Sovietelor. Guvernul Letoniei a însărcinat pe d. Munters, ministrul afacerilor străine să plece imediat la Moscova, pentru a se pune

în contact cu guvernul rus.

D. Munters va pleca la Moscova chiar Luni.

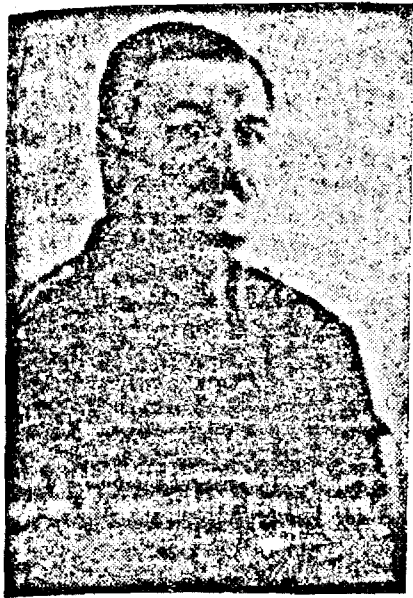
D. MUNTERS A PLECAT LA MOSCOVA

RIGA, 3. (Rador.) — În urma hotărârii luate ieri de consiliul de miniștri al Letoniei, d. Munters, ministru de externe a plecat azi dimineață — Luni — cu avionul la Moscova.

D. Munters va lua contact cu conducătorii Rusiei, pentru a lămurii împreună cu ei chestiunea relațiilor Letoniei cu Uniunea Sovietelor.

Căminul funcționarilor ministerului de Interne va purta numele „Armand Călinescu”

Cuvântarea dlui subsecretar
de stat dr. C. Băran

BUCUREȘTI, 3. — Duminică dimineața la orele 11 s'a desfășurat, într'un cadru mare, solemnitatea sfințirii căminului funcționarilor ministerului de Interne și ridicarea pavilionului național străjeresc al Capitalei.

Festivitățile s'au bucurat de o numeroasă asistență și de participarea dlui ministru subsecretar de stat dr. Coriolan Băran, alături de alte personalități de seamă. Profesorul Ionescu a adus cuvântul bisericii. Căminul, în semn de omagiu, va purta numele decedatului prim-ministru Armand Călinescu. S'a păstrat apoi câteva momente de pioasă reculegere.

După aceasta, dl. ministru Băran, care fusese unul din cei mai apropiați colaboratori ai regretatului prim-ministru Armand Călinescu, luând cuvântul, își exprimă satisfacția de a lua parte la înălțătoria solemnitate, elogiind personalitatea fostului prim-ministru, pe care-l arată ca o energie de fier și un suflet de mare milostenie creștinăscă pentru cei nevoiași.

Preamărind cuceririle naționale și străjeria, această nădejde de viitor a țării, dl. ministru Băran omagiază pe M. S. Regele Carol al II-lea, neîmfricatul conducător al țării.

Ovații furtunoase pentru Suveran, acoperă urtimele cuvinte din înălțătorul discurs al dlui ministru Băran.

Disciplinată defilare a detașamentelor străjeresti din Capitală, încheie mărețea solemnitate.

Președintele Poloniei a demisionat

**Președintele Senatului
d. Raczkiewicz și-a asu dat
funcțiunile de președinte**

Paris, 3 (Rador). — Agenția „Havas” anunță că Președintele republicii polone, prof. Ig. Moscicki, a demisionat.

Conform legii constituționale a Republicii Polone, d. Ladislaus Raczkiewicz, fost președinte al Senatului, a fost desemnat ca succesor.

NOU GUVERN POLON

Paris, 3 (Rador). — D. Ladislaus Raczkiewicz, noul președinte al Poloniei a primit Duminică pe membrii guvernului, care au depus jurământul. D. Raczkiewicz a rostit un discurs, aducând omagii civililor și militarilor care au căzut pentru Polonia. A conferit apoi orașului Varșovia crucea „Virtuții militare.” O telegramă a fost apoi trimisă fostului președinte Moscicki și câte o scrisoare autografă lui Paderevski și cardinalului Hlond, Generalul Sikorski, președintele consiliului a propus apoi să se ceară lui Paderevski să dea concursul său noului guvern polon.

Mesașul radiofonie al dlui Winston Churchill

Vom continua războiul până la capăt fiind apărătorii civilizației și ai libertății

**Războiul a început când l-a voit d. Hitler, el se va
termina numai atunci când vom fi siguri
că s'a săturat de el**

Londra, 3. (Rador). D. Winston Churchill, prim lord al amiralității a ținut Duminică seara un discurs la radio, spunând între altele: Am început și vom continua până la capăt, fiind încredințați că suntem apărătorii civilizației și ai libertății. Apărarea Varșoviei a arătat că sufletul polon este indestructibil. Două mari puteri n'au putut cuceri spiritul Poloniei. Rusia și-a afirmat puterea făcând o politică de inimă împietrită, pentru a-și servi propriile interese. Armatele sovietice stau pe linia actuală de demarcație, pentru că aceasta este necesar Rusiei împotriva amenințării național-socialiste și s'a creat astfel un front oriental, pe care Germania nu va îndrăzni să-l atace.

De fapt, interesul național al Rusiei coincide cu interesele franceze și britanice. Nu este în interesul securității Rusiei, ca Germania hitleristă să invadeze statele din Balcani, sau să subjuge popoarele slave din Sud-Estul Europei. Prin ceafa zăpăcelii și a nesiguranței, putem distinge foarte limpede comunitatea de interese ce există între Anglia, Franța și Rusia, de a împiedica național-socialismul să ducă forța războiului până în Balcani și până în Turcia.

Oratorul se declară convins că al doilea fapt important din această primă lună de război, este acela că Hitler a fost avertizat să se țină la distanță de Estul și Sud-Estul Europei. Însfășișit, al treilea fapt important este, după părerea oratorului, acela că războiul submarin al Germaniei s'a dovedit până în prezent fără succes. Flota noastră goneste submarinele zi și noapte. De o săptămână încoace, niciun vas britanic n'a fost scufundat sau oprit din drum. Câteva submarine au preferat să scufunde vase neutre fără apărare, dar sper că va veni o zi când amiralitatea va putea invita vasele tuturor națiunilor să se unească cu convoiurile britanice și să-și poată face asigurările la un tarif rezonabil.

D. Churchill a afirmat apoi, că guvernul britanic este hotărât să facă întregul efort de care este capabilă națiunea și va continua să lupte, orice s'ar întâmpla până ce va dobândi o victorie hotărâtoare.

Un budget care acum un an ne-ar fi infuriat pe toți, a fost adoptat săptămâna trecută cu o admirabilă hotărâre.

O mare armată a și plecat în Franța. Alte armate britanice sunt în pregătire.

Poporul britanic este hotărât să stea alături de splendida armată franceză și să împartă cu ea, cât mai repede și cât mai curând posibil, tot ce ar putea să se întâmple. Războiul a început când a voit Hitler, dar se va termina numai atunci când vom fi siguri că s'a săturat de el.

În concluzie, lordul amiralității a spus: Mă găsesc acum ca înainte de 25 ani. Timpuri aspre ne așteaptă, dar cât de deosebită este situația de azi de acele Octombrie 1914. Pe atunci, frontul francez cu tot ajutorul dat de Anglia, părea gata să se rupă sub lovitura teribilă a imperialismului german. Rusia fusese bătută la Tannenberg. Intreaga putere a imperiului austro-ungar era în luptă contra noastră. Pe atunci, chiar și victeji războinicii turci erau gata să se unească cu inamicii noștri. Pe atunci eram gata zi și noapte să dăm o bătălie navală decisivă, cu forța formidabilă a flotei germane.

Nu desconsider cece avem azi înaintea noastră, dar trebuie să spun această: nu mă îndoiesc că avem țara să continuăm lupta pentru o cauză bună și să dărânam barierele care stau între masele muncitoare ale fiecărei națiuni și o existență liberă și mai îndestulată.

Cum s'a desfășurat

Marea luptă aeriană deasupra liniei Siegfried

Curajul extraordinar al aviatorilor englezi

**Tinerii aviatori francezi înfruntă cu
temeritate inamicul**

Londra, 3. (Rador). — Ministerul informațiilor publice următoarele amănunte asupra luptei aeriene ce s'a dat deasupra liniei Siegfried: Aviatorii englezi primiseră ordin să efectueze o recunoaștere a unui punct foarte bine apărat din regiunea Saar. Cu toate că tirul bateriilor antiaeriene germane era foarte puternic, avioanele noastre au putut să treacă de linia de baraj. În timp ce pătrunseseră deasupra teritoriului german și pe când se aflau la o altitudine de peste 6500 metri, șeful escadrilei britanice a zărit 9 avioane de vânătoare germane de tipul „Messerschmidt”, cari apăruseră din zăre și sburau la cca 7000 metri, deci cu 500 metri deasupra avioanelor britanice. Mai departe, dinspre dreapta, alte 6 avioane de vânătoare germane de acelaș tip se pregăteau să atace. Recunoașterea britanică trebuia însă făcută neapărat. Nimic nu trebuia să o împiedece. Unitățile britanice își continuau sborul. Imediat ce a început lupta, tactica inamicului a fost evidentă: renunțând la formația lor, avioanele germane și-au concentrat focul lor intens în mod alternativ asupra fiecăruia dintre avioanele britanice, făcând ochuri scurte, scoborând și ridicându-se deasupra avioanelor engleze. Tirul acesta foarte intens a ținut 35 minute. Trei dintre aparatele noastre au fost doborâte. Un altul a fost obligat să aterizeze, însă 8 dintre oamenii ce se aflau pe bord au reușit să se salveze cu ajutorul parașutelor. Șeful escadrilei a rămas singur și și-a continuat sborul. Sburând în zig-zag, alunecând pe o aripă, reluându-și sborul în linie dreaptă, el a reușit să scape de focul concentrat al avioanelor inamice. El și-a continuat sborul și a terminat misiunea recunoașterii. În tot acest timp, soldatul însărcinat cu mitraliera a continuat să tragă. Gloanțele au atins primul avion german ce-l urmărea. Avionul german s'a prăbușit în flăcări. Continuând tirul a fost atins un al doilea avion

german, care s'a prăbușit în vrilă. Alte 13 avioane germane au renunțat la luptă. În momentul când avionul șefului escadrilei britanice a atins pământul a capotat și a luat foc. Pilotul a fost aruncat la distanță și hainele i-au luat foc. Fără să se gândească la propria sa viață, pilotul a avut forța să scoată din avionul incendiat pe soldatul dela mitralieră și să stingă cu mâinile goale flăcările ce-l cuprinseseră îmbrăcăminte. Șeful escadrilei a fost primit cu ovații de camarazii săi din linile britanice. El este ușor rănit. Mai înainte de a fi transportat la spital, împreună cu soldatul dela mitralieră, pilotul și-a exprimat încrederea în victoria finală.

Luptele aviației franceze

Paris, 3. (Rador). — Pe când în operațiile terestre a intervenit pauza obișnuită după fiecare nouă înaintare — acalmia fiind folosită pentru organizarea terenului nou ocupat și pentru a preîntâmpina eventualele acțiuni de ofensivă germană, dealtfel destul de timidă — aviațiile aliate continuă să se afirme deasupra zonei de luptă.

În ultimele zile s'a constatat o intensă ac-

tivitate aeriană. Duminică, în special, s'a desfășurat deasupra liniilor cea mai mare luptă aeriană de la începutul războiului, între aviațiile aliate și germană. La luptă au luat parte două sau trei escadrile. Aviația aliată și-a afirmat nu numai buna calitate a materialului său, dar și marile calități ale piloților săi. S'au distins în deosebi doi piloți tineri, cărora ministrul aerului le-a remis personal medalia militară. Primul dintre acești doi tineri a avut aparatul incendiat, în cursul recente lupte dată deasupra teritoriului inamic. Cu toate că era urmărit de un avion german, tânărul pilot n'a voit să sară cu parașuta mai înainte de a ajunge la baza sa de plecare. A doua zi el a doborât pe un alt nou avion german de vânătoare.

Cel de al doilea este deosemeni un tânăr pilot, pe un aparat de vânătoare. Fiind surprins de un avion german de vânătoare, spre a-l evita, aviatorul francez a scoborit în vrilă, redresându-și aparatul numai la câteva sute de metri de sol. Apoi și-a reluat imediat sborul în linie verticală, ajungând deasupra avionului inamic, care continua să sboare, fiind sigur că a doborât pe francez. Manevra a surprins pe adversar și pilotul francez a reușit să-l doboare.

Vas danez torpilot de un submarin german

Copenhaga, 3 (Rador). — Ziarele anunță că vaporul danez „Vendia” proprietatea societății „Importatorilor de cărbuni din Danemarca” a fost atacat și torpilot de un submarin german, în cursul zilei de Sâmbătă, în marea Nordului. Vaporul s'a scufundat. Echipajul

era format din 17 oameni. Dintre aceștia au pierit în valuri 11. Restul de 6 au fost salvați de submarinul german, care i-a încredințat unui alt vas danez, spre a fi repatriați. „Vendia” mergea dela Faabord la Clyde, de unde urma să încarce cărbuni.

Academia de agricultură dela Timișoara

„Credem că e nimerit, acum, când se dovedește înțelegerea că agricultura trebuie ridicată în țara noastră la rang de preocupare națională că funcțiunea Academiei agricole de pe lângă Politehnica Timișoarei, să și afle locul aci în inima pământului bănățean”

MONUMENTUL fostului președinte de consiliu va fi ridicat pe locul unde a fost asasinat

București, 3 (SIR.) — DUPĂ INDICĂȚIILE PRIMĂRII MUNICIPIULUI BUCUREȘTI, MONUMENTUL LUI ARMAND CALINESCU VA FI RIDICAT PE SQUARUL DIN BULEVARUL ȘTRIBEI VODĂ, ÎN FAȚA ȘCOALEI SUPERIOARE DE RĂZBOIU, ÎN LOCUL UNDE MULT REGRETUL PREȘEDINTE AL CONSILIULUI A FOST ASASINAT.

D. Al. Radian ministrul propagandei, mulțumește celor ce i-au adresat felicitări

București, 3 (SIR.) — D. Al. Radian, ministrul Propagandei mulțumește pe această cale tuturor celor ce i-au adresat felicitări cu prilejul morminei d-sale ca ministru.

Parastasul de 1 an dela moartea marelui Averescu

București, 3 (SIR.) — Implinindu-se astăzi un an dela moartea marelui Al. Averescu, s'a sălujit un parastas la biserica Mihai Vodă, din Capitală.

Din partea guvernului a luat parte d. ministru August Filip. Deasemeni o delegație de cavaleri ai ordinului „Mihai Viteazul”, precum și numeroși prieteni.

Demisia dlui prof. C. Strat

dela prezidenția Casei Centrale a Asigurărilor Sociale

București, 3 (SIR.) — Postul de președinte la Casei Centrale a Asigurărilor Sociale a devenit vacant prin demisia dlui C. Strat. Zilele acestea va fi numit noul președinte al consiliului de administrație.

Inmormântarea cântăreței Maria Colocăreanu

București, 3 (SIR.) — Eri la ora 15, a fost inmormântată la cimitirul Bellu, din Capitală, marea cântăreță Maria Colocăreanu. La trista solenitate au fost prezenți o mulțime de artiști și artiștii de operă română.

Germania nu va infometa!

Berlin, 3. (Rad.) — Cu prilejul sărbătorii recoltei, d. Hess a rostit un discurs la Radio, în care s'a adresat femeilor și mamele germane. Oratorul a declarat că femeile și mamele germane sunt mândre de fiii și fiicele lor, a căror victorie a salvat viața a mii de germani din fosta Polonia. Sute de mii de mame din Polonia pot acum să considere fără teamă viitorul. Numărul celor morți, răniți sau dispăruți în acest război este foarte mic, față de succesul obținut. Armata polonă, destinată să invadeze Germania a fost distrusă cu sacrificii minime. Acest război se va sfârși prin consolidarea nouului Reich și nu prin distrugerea lui. Anglia nu-și va atinge țelul de a înfrânge Germania prin blocadă. Anglia va fi obligată să creadă că Germania va profita de bogățiile solului rus. Ea nu va putea infometa Germania, când Rusia este alături de noi. Vom construi în comunitate cu marele nostru vecin dela Răsărit și vom exploata bogățiile noastre pentru binele popoarelor.

D. prof. Mihail Șerban, subsecretar de stat la Ministerul domeniilor, unul din reprezentanții de seamă ai Ardealului în guvern, a ținut ca o sfântă datorie a sa, să cerceteze de aproape stările de peste munți și să înceapă o vie acțiune în vedere punerii la punct a atâtor probleme ce stau de atâta vreme nesoluționate.

Este știut că multe suferințe i-a fost dat blândului popor ardelean să îndure și multe nevoi i-au împovărat viața, în decursul anilor.

Chiar după unire încoace, Transilvania, care trebuia să se scuture mai întâiu de acea moștenire străină ce se mai pune încă decurmezișul aspirațiilor sale, n'a avut parte de o atenție deosebită, ce ar fi putut să-i sohibme adânc rosturile de viață și să-i arate a'te căi în orizontul românesc al viitorului.

Dar sufletul voinic al ardeleanului n'a adormit o clipă. Treaz, ca în grelele ceasuri ale trecutului, el a rămas de veghe, ca idealul național să se cimenteze în solidaritate și iubire frățească, pe care nici furia altora, nici invidia sau dușmănia să nu le poată clinti.

Pentru toată cumăntenia ce a dovedit totdeauna această provincie, pentru toate meritele poporului ei dăru, demn și iubitor de neam, recunoștința trebuia să urmeze.

Întă că, înțelegând chemarea momentului prin care trecem, guvernul ia aminte la așteptarea poporului de peste munți și vrând s'o curme, pune în programul său, în rândul întâiu, problema Ardealului. Dar o pune nu numai spre a figura ca ordine de lucru în program, ci pentru a realiza cel dintăiu pas într'o acțiune care nu se mai poate lăsa neterminată.

Răspunzând acestei inițiative, cum nu se poate mai bine venită, d. prof. Mihail Șerban a și pornit să cutreere Ardealul, să-i răscolească păsurile și să pună la cale tămăduitor pe atâtea răni deschise.

Intr'una din vizitele sale pe pământul Ardealului, a poposit o zi și la Timișoara. Aci, în frumoasa capitală a Banatului, d. ministru Șerban a pornit la lucru atâtea rosturi cari se tot cereau amănate.

Prezența sa la Timișoara a avut darul să reimprespătesc o problemă bănățeană, deosebită, de mare actualitate și cu multă importanță socială pentru ținutul Timiș.

Cum este știut, pământul Banatului are minunate însușiri pentru agricultură. Pentru aceasta s'a înființat și funcționează de câțiva ani pe lângă renumita Politehnică de aci, o Academie de agricultură, cu sediul la Cluj.

O Academie de agricultură în inima Banatului este ceva de neapărată trebuință națională, mai ales în aceste vremuri de întoarcere la ceace ne poate da virtuțile pământului.

D. ministru Toni, un membru de seamă al guvernului, își spunea mai zilele trecute, referindu-se la nevoia de a îndruma tineretului cât mai mult spre munca agricolă și meseriei, că avem peste o sută de mii de elevi cari urmează liceul și numai câteva mii cari se pregătesc spre a îmbrățișa arta cultivării pământului...

Este de necrezut, dar așa este. Dar pe cât de adevărat este, e și tot atât de ciudat.

Intr'o țară de plugari, în care o întreagă societate s'a format și s'a ridicat pe urma brazdei, e cu neputință de înțeles, cum de nu s'a dat atenția care se cuvenea școalelor agricole?

Academia de agricultură a Banatului de care ne ocupăm, își are, însă, sediul la Cluj. Aci a fost provizor așezată, dar provizoratul s'a permanentizat.

O seamă de intelectuali bănățeni ne atrage atenția asupra acestei situații.

Credem că e nimerit, acum, mai mult decât oricând, când se dovedește înțelegerea

că agricultura trebuie ridicată în țara noastră la rang de preocupare națională, ca funcțiunea Academiei agricole de pe lângă Politehnica Timișoarei, să și afle locul aci în inima pământului bănățean, bun pentru practică agricolă și ca unul care oglindește

bogat însușirile sale productive. Nu e bine să ne împiedicăm în formă să ne gelozim, pentru o instituție românească, ce revine Banatului, din toate punctele de vedere pe cari le-am socoti. (Timpul) Nicolae Grecu

D. ministru Al. Radian și-a luat rămas bun dela personalul Casei Pădurilor Statului

București, 3. (Sir.) — Sâmbătă după amiază, d. Alexandru Radian, ministrul Propagandei și-a luat rămas bun dela personalul Casei Pădurilor Statului, unde a deținut până acum demnitatea de președinte al comitetului de direcție.

D. ministru Radian a mulțumit tuturor pentru devotata colaborare, elogiind sârghiș și priceperea pe care fiecare o aduce în îndeplinirea datoriilor.

D-sa a mai arătat că părește C. A. P. S.-ul luând cu sine cele mai bune impresii și

a asigurat pe toți că vor avea în d-sa un sprijinitor al doleanțelor lor profesionale.

D. Petre Ion, directorul C. A. P. S.-ului răspunzând d-lui ministru Radian, a arătat regretul întregului personal pentru plecarea d-sale, soțând în relief cât de mult a însemnat șederea d-lui ministru Radian în fruntea instituției. D. Petre Ioan a asigurat pe d. ministru că directivele și îndrumările d-sale atât de importante pentru dezvoltarea instituției, vor fi urmate și de aci înainte și aduse la îndeplinire.

Coordonarea activității teatrale la Timișoara și în Ținut Sedința comitetului de conducere al Astei Bănățene

Timișoara, 3. — „Astra Bănățeană” a avut luni după masă o importantă ședință a comitetului de conducere, care s'a ținut în sala mică a Rezidenței.

D. insp. gen. Sabin Evuțianu, președintele Astei Bănățene, a deschis ședința la ora 17.30 în prezența E. Sale d-lui rezident regal dr. Al. Marta. Au fost prezenți dd. dr. Gh. Ciupe, secretar general al ținutului Timiș, dr. Emil Țieran, primarul municipiului Timișoara, col. Popovici prefectul județului Timiș-Torontal, dr. Coste, deputat, col. Boltan, prefectul județului Severin, dr. I. Dobrin, primarul Lugojului, P. O. D. dr. Patrachie Țiuera, protopop și multe alte personalități fruntașe ale vieții culturale din ținutul Timiș.

D. președinte Sabin Evuțianu a rezumat activitatea Astei Bănățene din ultimele luni. Adunarea generală, ținută la Lugoj, a arătat comoara portului românesc bănățean, dar mai ales a coreografeii populare. Această adunare generală a fost un punct culminant în viața Astei din Ardeal și Banat.

Ziarul „Dacia”, care apare sub egida Astei Bănățene, trecând peste greutatele inerente începutului, tinde spre un înalt nivel dorit atât de conducerea Astei Bănățene cât și de înaltele autorități de stat cari i-au făcut posibilă apariția.

Astra Bănățeană, însărcinată cu aplicarea Serviciului Social, a lucrat cu spor în această direcție. Pe lângă activitatea sprijinită materialmente de înalta Instituție Regală, se continuă paralel munca idealistă a Astei Bănățene spre realizarea acelor scopuri.

Se trece apoi la stabilirea principiilor cari vor prezida la organizarea stagiunii teatrale 1939-40. puse sub patronajul Astei Bănățene.

Iau parte la discuție mai mulți membri prezenți, în frunte cu E. Sa d. rezident regal.

Se hotărăște stabilirea unui program detaliat al stagiunii, de acord cu toate trupele teatrale interesate. În afară de zilele de reprezentație fixate în acest program, în conformitate cu capacitatea de absorbire a publicului, nu se va mai tolera intercalarea altor spectacole de turneu, neanunțate la întocmirea programului. Prețurile de intrare se fixează foarte jos, în schimb trupele vor primi subvenții cari să le asigure cheltuielile și un câștig legitim.

Se va obține astfel o coordonare a activității diferitelor trupe, cari nu se vor mai păgubi reciproc prin concurența spectacolelor îngrămădite fără rost.

Pe ordinea de zi a ședinței figurează încă problema reorganizării Editurii Astei și a revistei Lucașfăruș. D. președinte Evuțianu propune și comitetul aprobă, ca toți acei oameni de litere și cultură cari doresc să și dea concursul pentru acest scop să fie invitați să adere la secțiile respective ale Astei Bănățene, ca astfel aceste foruri să poată proceda prin unirea tuturor forțelor la o muncă constructivă cât mai eficace prin Editura și revista Astei Bănățene.

Ședința s'a ridicat la ora 18.45.

Nenorocire în Capitală

București, 3 (SIR.) — Încă o nenorocire s'a întâmplat eri în Capitală, datorită unei lămpi de încălzit cu petrol: Cismarul Vasile Buze de 20 ani, care locuia în str. Grigore Manolescu, împreună cu concubina Maria Ion, făcând uz de lămpa cu petrol spre a se încălzi și cum asfixiind pe ambii. Femeia a fost găsită moartă, iar Vasile Buze a fost dus la spital în stare foarte gravă.

ULTIMA ORA

O nouă linie de cale ferată românească:

Salva-Telciu

„In acest colț de bărbăție al Maramureșului, izvor curat de vitejie românească ne înscrim cu lucrarea care strângând legătura între frați, întărește puterea de rezistență și de creație a forțelor naționale”

— a declarat d. ministru M. Ghelmegeanu

BUCUREȘTI, 3 (SIR). — Eri dimineață s'a făcut într'un cadru sărbătoresc inaugurarea și deschiderea liniei ferate Salva—Telciu, care face legătura directă dintre Maramureș și Ardeal. La această solemnitate a luat parte și ministrul comunicațiilor, d. Ghelmegeanu.

D-sa luând cuvântul după rezidentul regal Coriolan Tătaru și Ion Macovei, directorul general al cfr. a spus între altele — în gara Salva:

Cu fiecare mijloc nou de transport, munca românească capătă o punere în valoare și mai folositoare pentru colectivitate și mai rentabilă pentru individ.

Dăm folosinței publice încă o legătură de cale ferată a cărei completare va asigura comunicarea lesnicioasă a Maramureșului cu restul țării.

După deschiderea liniei Vatra Dornei — în Miercuri această nouă lucrare va fi deosebit interesant pentru regiunile cele mai îndepărtate pe care le întărim, introducându-le în circuitul de viață activă a țării.

Am suferit ani de-a rândul de lipsurile mari a rețelei noastre din provinciile unite, care erau sau insuficiente sau îndreptate spre centre economice culturale străine de noi. Acum, în acest timp, din urmă s'a lucrat cu râvnă ca toate centrele îndepărtate să fie legate cu regiunile centrale ale țării. Această

operă va fi continuată în cadrul unui plan general.

Desigur că vremurile prin care trecem, cu greutățile și nesiguranta lor de fiecare clipă, nu sunt prielnice pentru executarea de mari lucrări publice, mai ales când apărarea țării trebuie să concentreze toate mijloacele financiare și de lucru.

Fiecare dintre noi trebuie să ne facem datoria. Fiecare clipă pierdută, poate însemna primejdia. Orice îndoială înseamnă lașitate, orice șovăire este foarfecă, pronunțând cuvintele:

„In acest colț al Maramureșului, izvor curat de vitejie românească ne înscrim cu lucrarea care strângând legătura între frați, întărește puterea de rezistență și de creație a forțelor naționale.”

Ministrii, rezidentul regal și directorul general cfr. și asistența s'au îndreptat spre esirea dinspre miazăzi a gării Salva, unde calea ferată era barată în chip simbolic printr'o panglică în culorile naționale.

D. M. Ghelmegeanu a tăiat-o cu o dezeretare. In acest colț de bărbăție, în Declarația deschisă această linie ferată pentru folosința vredniciei populației care stăpânește aceste coline.

Garnitura de vagoane a străbătut așezându-se în prezența portinei de 15 km, până la Telciu, construită până în prezent.

Propunerile de pace ale cancelarului Hitler

Ele vor fi anunțate în ședința Reichstagului

Amsterdam, 3 (Rador). — Corespondentul din Berlin al ziarului „Telegraf” află din izvor bine informat că propunerile de pace a lui Hitler vor consta în următoarele puncte principale:

1. Creierea unui stat—tampon polonez.

2. Propunerea reunirii unei conferințe în cinci, care ar urma să reglementeze toate chestiunile nerezolvate.

Propunerile vor fi transmise la Paris și Londra, prin intermediul lui Mussolini.

Această zi adaugă că statul tampon ar avea drept capitală Varșovia, ar cuprinde numai regiunile pur poloneze și ar fi în totul dependent de puternicul său vecin în materie politică, militară și economică.

Printre problemele pe care conferința în cinci ar avea să le soluționeze, ar fi și revendicările Italiei în Mediterană,

cererile coloniale germane și cele sovietice în regiunea Baltică.

OFERTA DE PACE NU TREBUE CONSIDERATĂ CA O DOVADĂ DE SLĂBICIUNE

Amsterdam, 3 (Rador). — Corespondentul din Berlin al ziarului „Neuwe Rotter Damsche Courant” anunță, că în discursul său din Reichstag Führerul va sublinia că oferta sa de pace nu trebuie considerată ca o dovadă de slăbiciune din partea Reichului.

Această înseamnă că Hitler pune în gardă puterile occidentale împotriva unei alianțe între național-socialiști și Soviete.

Cuvântul „alianță” este publicat de presa germană pentru prima dată.

Este interesant de observat că atitudinea Turciei pricinuesc actualmente o oarecare îngrijorare.

Părerile presei franceze

Paris, 3 (Rador). — Ziarele franceze de luni dimineața analizează situația internațională ocupându-se de propunerile de pace din partea Germaniei.

„LE FIGARO” crede că guvernul din Roma nu se grăbește să facă serviciul de intermediar pentru o ofertă de pace al cărei eșec este sigur.

Italia ar risca să slăbească atitudinea sa de strictă neutralitate, pe care a

adoptat-o până acum. Se poate spune că săptămâna diplomatică va avea o influență capitală asupra evenimentelor ce vor urma.

„LE MATIN” scrie: In loc de a-și încerca norocul dela puternic la slab, armata germană trebuie să lupte acura dela puternic la puternic și dacă lasă să treacă timpul, riscă să fie nevoită a lupta dela puternic la și mai puternic.

Convorbirile dela Berlin

CONTELE CIANO s'a înapoiat la Roma

Germania și Uniunea Sovietelor, de acord cu puterile prietene sunt hotărâte să pună capăt actualei stări de războiu

BERLIN, 3. (Rador). Ciano a fost primit de Fuehrer, în cabinetul său de lucru din nou cancelariat la ora 18.30.

In această vizită d. Ciano a fost însoțit de d. Attolico, ambasadorul Italiei și

Contele Ciano a plecat spre Roma

BERLIN, 3. (RADOR). AGENȚIA D. N. B. TRANSMITE: LUNI DIMINEAȚA ORA 11 A AVUT LOC O NOUA INTREVEDERE ÎNTRE D. RIBBENTROP ȘI D. CIANO CU PRIVIRE LA SITUAȚIA DIN EUROPA. CU ACEASTA OCAZIE CONVERSAȚIILE ITALO-GERMANE AU LUAT SFÂRSIT. LA AMIAZA, CONFORM PROGRAMULUI ANUNȚAT, CONTELE CIANO

mai mulți funcționari superiori ai ambasadei italiene din Berlin.

Intrevederea Hitler—Ciano a avut loc în prezența lui Ribbentrop. Contele Ciano purta uniforma miliției fasciste, cu marea cruce a „Vulturului german”.

A PLECAT LA ROMA, PENTRU RAPORTA DUCELUI ASUPRA CONVERSAȚIILOR PE CARE LE-A AVUT LA BERLIN. MINISTRUL DE EXTERNE AL ITALIEI A FOST SA LUAT LA PLECAR DE D. RIBBENTROP ȘI NUMEROASE PERSOANALITĂȚI DIN CONDUCEREA STATULUI, A ARMATEI ȘI A PARTIDULUI NAȚIONAL-SOCIALIST.

Germania hotărâtă să facă pace

DINEU IN ONOAREA D-LUI CIANO

Berlin, 3. (Rador). Duminică seara, d. von Ribbentrop a dat un dăneu întin în cinstea contelui Ciano, la locuința sa din Dahlem.

Berlin, 3. (Rador). D. N. B. scrie: După încheierea pactului germano-sovietic dela 29 Septembrie, care constituie baza pentru o ordine paacifică în Europa Orientală, este natural ca Italia prietenă sa se mirena asupra importanței și munderii reglementării care a avut loc. Aceasta nu numai că este în spiritul relațiilor axei, care prevede consultări mutuale, dar conducătorii Reichului au chiar nevoie să tre în contact cu prietenii lor italieni, într'un moment de care depinde soarta Europei.

Sarcinile pe care Germania și Italia își propuseseră să le îndeplinească în trecut, le-au îndeplinit cu succes. Balcanii, pe cari soarta părea că-l condamnase odinor să slujească ditoritelor puteri ca forță incendiară, au devenit azi un centru de pace în Europa. Incercările făcute în ultimul timp, de a atrage Balcanii, după vechi și rele obiceiuri într'un nou războiu, pot fi considerate ca nesurtite. Impreună cu Spania care, conștientă de ea însăși, și-a regăsit forța și independența, Italia se silește să apere spațiul vital al Mediteranei de orice atac.

Italia își dă seama de locul pe care ea îl ocupă între puteri, după rolul important pe care imperiul italian îl joacă asupra Europei.

Patru ore

a durat întrevederea dintre d. Saracioglu și conducătorii Statului Sovietic

Moscova, 3 (Rador). — Tass: In ziua de 1 Octombrie a avut loc întrevederea între d. Molotov și Saracioglu. Intrevederea a fost consacrată chestiunilor actuale în legătură cu relațiile turco-sovietice.

La întrevedere au luat parte dd. Stalin, Potekim, Edekanozov, Terentiev, ambasadorul Sovietelor la Ankara și Aktai, ambasadorul Turciei la Moscova.

Intrevederea a durat mai mult de patru ore.

tăzi printre statele neutre din Europa.

Ducele, conștient de responsabilitatea sa europeană, a vorbit în calitate de conducător al popoarelor ce formează astăzi frontul păcii.

Dar Germania și Uniunea Sovietelor, de acord cu puterile prietene, sunt și de hotărâte să-și ajungă țelul cât mai grabnic posibil, adică să pună capăt actualei stări de războiu.

Cât despre noua reglementare europeană, Germania și Italia au făcut pașii acum mult pe această cale și au învins multe obstacole care împiedicau redresarea și evoluția naturală a Europei. Aceste două puteri sunt hotărâte să facă tot ce le stă în putință, în interesul Europei. Dacă va fi pace sau va fi război, aceasta va depinde numai de voința celor două puteri, care rămân răspunzătoare.

Noul ministru al României a sosit la Moscova

Moscova, 3 (Rador). — Tass transmite: D. Davidescu, noul ministru al României a sosit la Moscova. Pe aeroportul gării a fost primit de Barkov, șeful protocolului din comisariatul poporului al afacerilor străine și personalul superior al legăției României. Fostul ministru, d. Dianu a părăsit Moscova în cursul după amiezii, însoțit la gară de Barkov, personalul legăției României și numeroși membri ai corpului diplomatic.

D. Mussolini a inaugurat expoziția artistică a elevilor

Roma, 3 (Rador). — Ducele a inaugurat azi dimineața expoziția instituită de instrucțiune artistică, cuprinzând aproximativ 5000 din cei 7300 tineri elevi ai celor 72 academii, institute și școli artistice din Italia.